

Anker'n

APRIL 2014

Da bebyggelsen på lokket over jernbanesporene ble vedtatt i 1995, var det en forutsetning at den siste biten, nærmest Vestbanen, ble regulert til friareal. Denne forutsetningen var det som til slutt gjorde at den omstridte planen ble vedtatt i bystyret. I 2005 forsøkte en eiendomsutvikler seg med høyhusprosjekt i parken, men fikk ikke godkjent planene. Nå gjøres det et nytt forsøk. Se på side 4 og 5 hva vi kan få.

Inne i avisen kan du lese mer om trikken som truer Tinkern om Ruseløkkas hemmelige fortid og om status både for beboerparkering, flyttingen av den amerikanske ambassaden og planene for Filipstadutbyggingen, mm.

**HUSK GENERALFORSAMLINGEN 29.4
OG BRUK VEDLAGTE GIROBLANKETT!**

FRIAREALENE VÅRE ER FORTSATT TRUET

Før vi fikk navnet Ruseløkka /Skillebekk beboerforening het vi **Aksjon for friarealer i Ruseløkka /Skillebekk-området.**

Aksjonen startet fordi Ankerhagen skulle bebygges med et 18 etasjes kontorhus . Det var noen våkne foreldre i Veslestua barnehage som ble oppmerksom på planene, og satte i gang bl.a underskriftsaksjon. Dette var rundt 1970. Etter mange møter, utallige brev og diverse aksjoner, ble parken etter hvert regulert til friareal og byggeplanene ble skrinlagt for godt.

Nå, snart 45 år etterpå, burde det ikke være nødvendig fortsatt å måtte slåss for hver eneste lille grønne flekk inne i den tette byen hvor vi bor. Leser man parti-programmene før valg, er vern av grønne lunger sentrale temaer. I denne utgaven av Anker'n forteller vi om tre friområder i vår bydel som alle er truet med nedbygging tross fagre politiske løfter.

FREMMEDE TRÆR I PARKEN

Neida, det er selvsagt ikke trær, men stålsøyler til det nye kontorbygget som reiser seg i parken til GD-boligen. Ankern har skrevet om dette prosjektet tidligere. Vi har protestert mot det, men dessverre til ingen nytte. Dette er nok et eksempel på at våre grønne lunger spises opp litt etter litt, til tross for fagre politiske løfter om bevaring av grønne lunger. Ola Elvestuen (v) og Tone Tellevik Dahl (Ap) var blant politikerne som støttet denne nedbyggingen av parken ved Generaldirektørboligen i Munkedamsveien 62.

Gode dufter og god service på Skillebekk i 52 år

Trine Parfymeri er tatt over av en ny generasjon. I mai 2012 overlot Trine Heslien parfymeriet på Skillebekk til sin niese Reidun Løvtuen, og sikret med det Skillebekk-beboerne muligheten til fortsatt å ha en spesialforretning i nærmiljøet. Da Trine startet sin butikk i 1962 var det et stort utvalg av spesialbutikker på Skillebekk, Ruseløkka og i Vika. Gjennom årene har mange gått opp, men på Skillebekk er det stadig både jernvare, blomster, bakervarer, og altså institusjonen Trine Parfymeri. - Vi har en trofast kundekrets som selv i de verste graveperiodene med stengte fortau forsøkte alle hindre for å komme innom, forteller dagens eier, Reidun Løvtuen.

Mer enn parfyme – nå også skihistorie

Det handler ikke bare om å kjøpe seg en god krem eller en flakong parfyme når man avlegger et besøk hos Trine. I samme lokaler tilbys også hud- og fotpleie, og klassisk massasje. - Selvfølgelig er det også lov bare å komme innom for en titt og en hyggelig prat. Det gjorde beboerne under Trines «regjeringstid», og det kan de fortsatt gjøre, forsikrer Reidun. I tillegg til gode råd om hudpleie kan damene mye om norsk skihistorie, og om marka. Hun er nemlig også guide på Skimuseet, og hun tilbyr opplevelsesarrangement i Nordmarka.

Slå ring om spesialbutikken

Det er ingen selvfølge at denne type tilbud vil finnes i all fremtid. Det er vårt felles ansvar å bidra til omsetning. Skal Trine Parfymeri stadig bestå må du legge veien innom og kjøpe en gave til deg selv eller en du er glad i

Planprosessen på Filipstad; HVA SKJER NÅ?

Det arbeides nå med en detaljreguleringsplan for det såkalte Hans Jægers kvartal. Bak denne planen står de to hovedgrunneierene; Oslo Havn KF og ROM Eiendom. Dette kvartalet, eller trekanten som det i praksis blir, avgrenses av Huitfeldts gates forlengelse og kaikanten som vender mot Tjuvholmen. Denne delen av utbyggingsplanen på Filipstad er nok den minst kontroversielle, og som på kortest tid kan la seg gjennomføre. Her planlegges det i hovedsak kontorbebyggelse, og da snakker vi om titusener av kvadratmeter. At man allikevel vedtok kontorbygget i generaldirektørparken som er nærmeste nabo til Hans Jægers kvartal, er uforståelig og vitner om dårlig byplanhåndverk. Statens vegvesen er i gang med detaljregulering for E18 over Filipstad, som også inneholder planer for trasé for Fjordtrikken gjennom Tinkern. Se artikkel om den på side 3.

Fjordbyparken, som er plansmias alternative plan for utviklingen på Filipstad, har i løpet av det siste året blitt ytterligere detaljert og framstår nå som et reelt alternativ. Den ble presentert på et folkemøte i september i fjor. For en fullsatt sal ble byrådsleder Bård Folke Fredriksen kraftig iredtesatt av sine egne. Øystein Sjøtveit, som leder byutviklingskomiteen, sa at han ville ha dette alternativet grundig utredet. Vi må håpe han mente det.

Trikken tar Tinkern

Omtrent slik vil det ta seg ut når trikken har tatt for seg av Tinkern.

Dette kan dessverre bli realitet om noen år hvis hovedalternativet til trasé til Fjordtrikken blir gjennomført. Statens Vegvesen i samarbeid med Ruter arbeider nå med detaljregulering for bl.a. Fjordtrikken over Filipstad. Det betyr i praksis at man vil anlegge en trikketrasé i gang- og sykkelveien som i dag går langs Tinkern. Som alle vil forstå er denne veien alt for smal til et dobbelt trikkespor. Derfor vil trikken kreve et minst 20 m bredt belte av Tinkern før den skal ut på et monster av en bro over Hjortneskrysset og videre ned i den nye bydelen på Filipstad.

Første gang disse planene ble kjent var for tre år siden, da Plan- og bygningsetaten la fram forslag til planprogram for Fjordtrikken. Beboerforeningen, og mange med oss, protesterte mot dette trasévalget. I endelig planprogram er trikk over Tinkern fortsatt hovedalternativet. I et brev til Statens Vegvesen fra august 2013 ber Ruter om at en traseen for trikk over Tinkern blir inkludert i planene.

Beboerforeningen har hatt Tinkern på programmet i over 40 år og har vært tema i adskillige utgaver av denne avisen. Dette verdifulle friområdet ser aldri ut til å unngå faren for å bli ødelagt. Vi trodde at slaget endelig var vunnet for godt da Miljøverndepartementet i 2005 ikke godkjente Oslo kommunes planer om å bygge

omsorgsboliger på Tinkern. Begrunnelsen var: **Departementet stadfester ikke reguleringsplanen for Tinkern. Departementet legger vekt på at Tinkern har spesielle kvaliteter som gjør at området har stor verdi som lekeområde. Tinkern fremstår som et naturområde med variasjon i terrenget i et ellers urbanisert område. Tilgangen på denne type oppholdsarealer er liten i Oslo indre by. Drammensveien 33 B anses ikke som et fullverdig erstatningsareal. Innsigelsen fra fylkesmannen tas med dette til følge.**

Syndere i sommersonn

Sommerfryd heter parken som oppsto etter at NSB fylte igjen de gamle jernbanesporene fra Sørlandsbanen. Selv om størstedelen av området ble bebygget med boliger, ble det likevel igjen en liten grønn flekk som på folkemunne ble kalt Strupen. Men det ser dårlig ut for sommersonnen – i hvert fall hvis de grådige utbyggerne Winta eiendom får viljen sin.

Sommerfrydsparken skulle være et plaster på såret for alle de som bodde i området fra før og som nå mistet utsikten sin, samtidig som den skulle gjøre de nye leilighetene mer attraktive og lett omsettelige. Og ikke minst skulle dette tre mål store friområdet bli et pustehull i et ellers svært tettbygget strøk.

Planer om aktivitet i parken

Beboerforeningen har i flere år jobbet for å skape liv og aktivitet i parken. I 2010 tok vi kontakt med Munkedamsveien 37 AS, som fester området av ROM eiendom, med flere forslag til hvordan parken kunne utnyttes bedre. I planene inngikk både ballbinge, klatrestativ for barn og en 60-meters løpebane. Ruseløkka skole var svært positiv til planene våre og så frem til å bruke både ballbingen og løpebanen til gymtimer og Aktivitetsskolen. Beboerforeningen var i gang med å få finansiert halvparten av ballbingen gjennom daværende Park- og idrettsetaten.

Synderne i Sommerfryd

Så ble det full stopp. Etter tre-fire års trenering og stadige utsettelse av behandling av forslaget vårt fikk vi avslag fra Munkedamsveien AS. Nå skjønner vi hvorfor.

Planen har antagelig hele tiden vært å bebygge også denne siste rest av grønt langs strekningen som tidligere lå åpent og bidro til lys og luft til trangbodde Vika. Nå vil Winta (samme eiendomsselskap som skal lage kontorbygg i Cort Adellers gate 33), bygge kontorbygg på 16 etasjer i Sommerfrydsparken.

Dette vil være en katastrofe for både parken så vel som resten av nabolaget i Vika.

Nye parkplaner

Beboerforeningen var godt i gang med å legge nye planer for parken da Winta la frem høyhusplanene sine. Denne gangen har vi hentet profesjonell hjelp fra landskapsarkitekt Tone Lindheim i Bjørbekk & Lindheim AS. Lindheim har på bakgrunn av en solid analyse av området tegnet en frodig park med terreng som former seg, aktivitetsskapende elementer, gress, trær, blomster, lekeplass, amfi, benker og vannspeil som vil skape nytt liv på en ny og positiv måte. Hun kjenner byen godt og kan fortelle at denne delen av byen har spesielt fått grønne lunger igjen. - Det er fint å fortette, men ikke på bekostning av regulerte friområder, påpeker Lindheim. – Når det gjelder bygging og vedlikehold av parken burde det være kommunens ansvar. I dag er det mange eiere, og parkens skjebne faller således mellom flere stoler. Store virksomheter som Thon, Pecunia, Aberdeen og Statsbygg grenser til parken. Disse burde ha interesse av å få laget en fin park her. Dette kunne bli et interessant eksempel på offentlig-privat samarbeid eller spleiselag.

Fakta om Strupen:

Sommerfrydsparken/Strupen var en gang en del av Vestbanetraseen til sørlandet. Området har en kompleks eierstruktur. Formelt er det fortsatt NSB som eier den omstridte tomten. På bakkenivå har Munkedamsveien 37 AS en festeavtale for 80 år på tomten, gjeldende fra 2002. Winta eiendom har inngått en avtale om kjøpsrett- og plikt hvis de får omregulere tomten. Under bakkenivå er det et annet eiendomsselskap som fester av NSB, Pecunia. De har anlagt parkeringshus for utleie.

Det er ikke første gang noen prøver seg på utbygging av området, men i 2006 gikk Fylkesmannen inn med et endelig nei. Dessverre varer ingen ting evig – selv ikke et fylkesmannsvedtak. PBE har riktig nok avvist forslaget med at "det vil ha uakseptable konsekvenser for sol- og dagslysforhold og sikt for bygninger og byrom i området". Nå gjenstår det å se hvor mange venner Lars Windfeldt har i Rådhuset.

Sommersolen forsvinner

Beboerforeningen har gjort beregninger som viser hvordan et høyhus av slike dimensjoner vil skyggelegge boligområdet bak. Ikke bare vil kvartalene bak bli liggende i skyggen, men veldig lite himmel vil bli synlig fra boligene og gatene på baksiden av høyhuset. Ironisk nok er et av hovedargumentene til Winta for å bygge på tomten at Sommerfryd-parken slik den fremstår i dag er skyggefull og lite i bruk.

Vi kan være enige i at den er lite brukt, men det er blant annet fordi alle forsøk fra Beboerforeningen for å skape mer aktivitet er blitt avvist av nettopp utbygger. Men parken er ikke spesielt skyggefull i dag, slik Winta påstår, men den kommer til å bli det: hvis deres eget høyhus blir bygget vil ikke bare parken bli liggende i skyggen året rundt, også kvartalene bak vil bli liggende i skyggen, og veldig lite himmel vil bli synlig fra boligene og gatene i Vika.

Løgnaktige utbyggere

Lars Windfeldt i Winta eiendom påstår også at alle kjøpekontraktene til de nye leilighetene i Vestbanealleen inneholdt opplysninger om at det planlegges næringsbebyggelse på Sommerfryd-tomten. Hvis dette stemmer er vi blitt dobbelt lurt. Da de la lokk over Strupen og bygget Vestbane-alleen ble vi lovet "Sommerfryd-parken" som kompensasjon for å miste lys og luft. Dette argumentet kjøpte både PBE og politikerne. Hvis planen hele tiden har vært å bebygge "gaven" kjenner frekkeheden ingen grenser.

Slik tenker utbyggerne seg at Sommerfryd-parken skal bebygges. Ruseløkkveien 60, til venstre i bildet, blir liggende i skyggen.

Lokker med luftslott

Winta eiendom tror de kan erstatte park, lys og luft med drømmen om et lite grøntanlegg på toppen av det 16 etasjers tårnet sitt. Vi har lært oss ikke å stole på hva utbyggerne lokker med. Winta påstår at taket skal bli offentlig park med egen offentlig heis dit. Selv om det skulle bli høyhus, og selv om det skulle bli tilgjengelig tak, hvor lang tid vil det ta før heisen blir et offentlig pissoar eller varmestue for trengende? Hvor mange vil ta med seg fotballen opp til taket for å trikse litt og sende noen pasninger? Hvor mange ville ta med seg hunden – og hundeposeene – opp heisen for en liten luftetur? Og vil gym-læreren tatt med seg klassen for en løpetur på toppen av taket?

En offentlig park på taket er i beste fall egnet til å lokke en og annen politiker til å si ja til griske utbyggere – nok en gang.

Sommersolen kan vi se langt etter hvis synderne får det som de vil. De heter Lars Windfeldt og Stein Erik Hagen, og sammen eier de Winta eiendom som vil skyggelegge Vika .

Ruseløkkas underverden

På overflaten går trafikken langs Cort Adelers gate som vanlig. Skoleelever krysser gaten på vei til Ruseløkka skole, og forretningsfolk haster av sted på vei til jobb på Aker Brygge. De fleste uvitende om at de går oppå historisk (under)grunn med uhyggelig fortid som nazistenes eget nettverk.

Da tyskerne okkuperte Norge 9. april 1940 tok de seg straks til rette og rekvirerte hoteller og offentlige bygg i hovedstaden. KNA-hotellet var et av de første de tok, det ble tilholdssted for general von Falkenhorst og hans stab. Derfra var ikke veien lang til Oslo Handelsgymnasium, som da var under bygging. Von Falkenhorst ferdigstilte bygningen og fikk etablert et stort bombesikkert bunkeranlegg under skolegården. I krigens slutfase søkte Terboven tilflukt i anlegget.

Under bakken

KNA-hotellet og Handelsgym tjente som både forlegnings – og administrasjonsbygninger. Også KNA-hotellet ble utstyrt med en bunker som hadde forbindelse med bunkeren under Handelsgym via en underjordisk tunnel. Det var en godt kjent «hemmelighet» at tyskerne bygget flere bunkere i området, men ingen

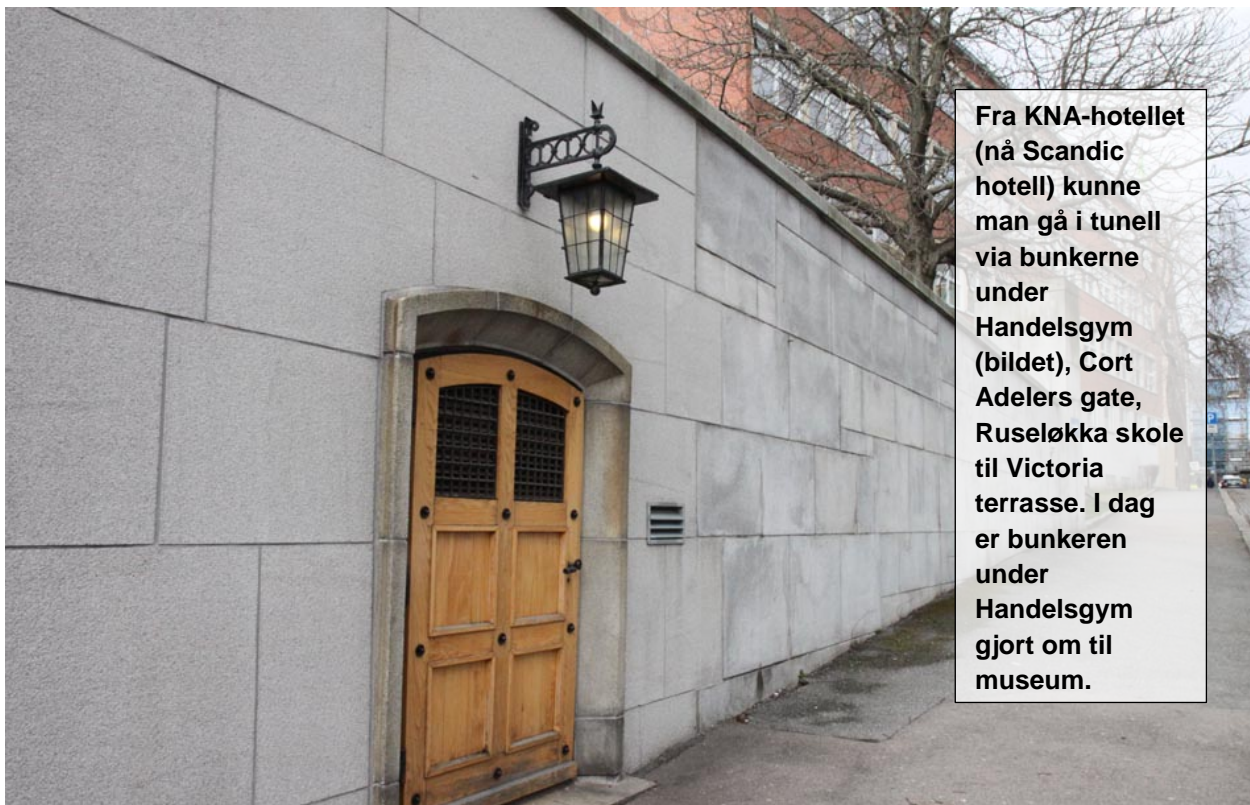
visste at disse var forbundet med hverandre gjennom et komplisert nettverk av tunneller som knyttet sammen flere anlegg i området.

Fra bunker til bunker

Man kunne faktisk gå tørrskodd under bakken fra Oslo Handelsgym helt til Victoria terrasse under krigen. Tunnelen fra Handelsgym til KNA-hotellet gikk videre til bunkeren under Cort Adelers gate 33. Herfra gikk tunnelen videre til Ruseløkkabunkeren som lå under skolegården til Ruseløkka skole. Den hemmelige kulverten gikk så videre til Victoria terrasse. Der hadde tyskerne omgjort det tidligere så staslige leilighetskomplekset til Gestapos hovedkvarter, som ble beryktet for brutale forhørsmetoder og tortur.

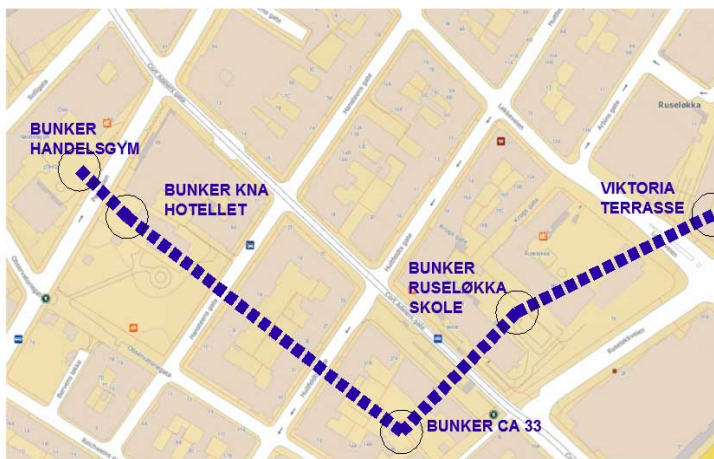
Ruseløkkabunkerenes hemmelige liv

Ruseløkkabunkeren var en av de større bunkerne som har hatt en spesielt viktig rolle gjennom en lang periode - også i nyere tids historie. Den ble først bygget og brukt av den tyske etterretningstjenesten til telefonavlytting. Gjennom etterkrigstiden ble den brukt av Forsvarets overkommando/E-tjenesten. I 1947/48 ble det installert avlyttingsutstyr her med det siktemål å avlytte norske kommunisters virksomhet. Avlytting av telefonen til kommunistorganet

Fra KNA-hotellet (nå Scandic hotell) kunne man gå i tunell via bunkerne under Handelsgym (bildet), Cort Adelers gate, Ruseløkka skole til Victoria terrasse. I dag er bunkeren under Handelsgym gjort om til museum.

Vikas hemmelige underjordiske ganger:

"Friheten", i avisens redaksjonslokale i Folketeaterbygningen, ble forberedt, men det er noe usikkert om avlyttingen ble satt i gang. Fra 1949 frem til 1970 er det drevet avlytting av flere typer, under betegnelsen «Muldvarp». Etter 1989 har det ikke vært drevet avlyttingsvirksomhet her og Heimevernet fikk bruke bunkeren som lager og møterom. Bunkeren er nå avviklet. Lund-kommisjonen har skrevet om virksomheten som foregikk i Ruseløkkabunkeren i sin rapport om de hemmelige tjenester fra 1996.

Kilder:

Fortidsvern nr. 2/2012

Landsverneplan for Forsvaret

Lundrapporten av 1996

Bunkeren i Cort Adelers gate 33 lå under daværende Statens kvinnelige industriskole. Her hadde tyskernes lyttestasjon for det illegale radiosambandet med utlandet, spesielt med England.

Amerikanerne til Huseby

Byggingen av den nye amerikanske ambassaden foregår for fullt på Huseby. Ifølge informasjonsrådgiver Marit Andersen ved ambassaden forventer de at nybygget står ferdig før utgangen av 2015, men flyttedato er ikke satt. Det er besluttet at ambassadebygningen i Henrik Ibsens gate skal selges, men den prosessen er ennå ikke startet. Av naturlige grunner er det derfor umulig å si noe om hva bygningen kommer til å benyttes til. Et nytt Stordalen-hotell, kjøpesenter, Utenriksdepartementet eller ambassade for et eller flere land?

Dette er ett av en serie bilder av ambassaden tatt av fotograf Teigen i 1959. Beboerforeningen håper bygningen vil tilbakeføres til slik den opprinnelig var når ambassaden flytter ut.

Beboerparkering i 2015

Det er mange brikker som skal på plass før ordningen med beboerparkering kan innføres i bydel Frogner. Alt av forskrifter og planer er avklart, men det skal velges løsning for oblater, priser skal fastsettes og skilting skal foretas. Bydel Frogner er valgt ut som første bydel hvor den permanente ordningen skal innføres. Bygdøy er unntatt, men ellers gjelder den for hele bydelen. Hvis nåværende plan følges vil alt være på plass innen utgangen av 1. halvår 2015, altså om litt over ett år. Inntil da fortsetter kampen om de få plassene mellom beboere, besøkende og de som parkerer bilen på vei til jobb eller adspredelse i sentrum.

På Victoria terrasse, sydkvartalet, skal vi ha generalforsamlingen. Pilen peker på inngangen.

KUNST FANT TINKERN

I regi av Oslo kommunes kunstordning utlyste Kulturetaten midler til temporære kunstprosjekter i Oslos uterom for gjennomføring i 2014, under mottoet. 'Kunst i hele byen. Sted søker kunst.' Prosjektet 'De kutter ned trær og bygger parkanlegg her' er et av 17 prosjekter som ble innstilt for gjennomføring.

Arbeidskollektivet Talking Piece har som sitt prosjekt foreslått å rense de gamle fundamentene på Tinkern, og bruke dem som utgangspunkt for å reise noen speilende skulpturer. I skulpturene vil man kunne se både det etablerte området på Skillebekk og tomten til hele Filipstadutbyggingen i «samme bilde» og forhåpentligvis vil dette kunne danne grunnlag for en refleksjon samtidig som det er ment å være vakkert. Til å åpne prosjektet er det planlagt en avduking med konsert i parken i midten av juni. I tillegg ønsker man å oppfordre til bruk av sosiale medier for å engasjere lokalbefolkningen i økt bruk og kunnskap om parken, og at dette igjen vil kunne føre til større engasjement i utviklingsprosessen på Filipstad. På Instagram håper forslagsstillerne at etikettene #tinkern og #kunstfinnersted skal fylles med fine bilder av skulpturene og parken.

GENERALFORSAMLING I VICTORIA TERRASSE 29. APRIL KL. 18-20

Denne utgaven av Ankern gjelder som innkalling til årets generalforsamling. Ruseløkka/Skillebekk beboerforening har gleden av å ønske alle våre medlemmer velkommen til generalforsamling til sydkvartalet på staslige Victoria terrasse. I denne delen av Victoria terrasse har Statsbygg for tiden sitt prosjektkontor for det nye nasjonalmuseet, og vi får låne samlingsalen i første etasje. Vi får også ta en liten tur opp den fredete trappegangen og i Henrik Ibsens gamle leilighet. Tidligere regiondirektør i Statsbygg, Einar Ofstad, vil holde innlegg om bygningens historie og området rundt, og beboerforeningens styreformann Erik Karlsen, vil redegjøre for våre aktiviteter de siste to årene.

Det sittende styret som består av Eva Kvandal, Erik Sevestre, Arne Aashildrød og Erik Karlsen stiller til gjenvalg, men vi skulle ønske oss flere i styret, så vi får gjort mer.

Det er anledning til å melde seg inn i foreningen på møtet.

Vel møtt!

Ansvarlige for denne utgaven av Ankern er det sittende styret. Følg oss også på Facebook og på vår hjemmeside : www.ankern.org. E-post kan du sende til: post@ankern.org . Og vil du sende et vanlig brev er adressen: Ruseløkka/Skillebekk beboerforening postboks 2846, 0204 Oslo
HUSK Å BENYTTE VEDLAGTE POSTGIRO!